

SELVITYS YHTEISTOIMINNASTA YRITYKSISSÄ ANNETUN LAIN TOIMIVUUDESTA

Selvityshenkilöiden asettaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on tänään kutsunut johtaja Katarina Murron ja oikeustieteen kandidaatti Rauno Vanhasen selvittämään yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain toimivuutta sekä laatimaan ehdotuksen yhteistoimintalain muutostarpeista.

Toimeksiannon taustaa

Yhteistoiminnasta yrityksissä annettu laki uudistettiin vuonna 2007. Lakia sovelletaan yrityksiin, joissa työsuhteisen henkilöstön määrä säännöllisesti on vähintään 20 työntekijää. Lisäksi eräiden säännösten osalta soveltamisalarajaksi on määritelty vähintään 30 työntekijää työllistävät yritykset. Laissa on yhdeksän varsinaista lukua ja sen lisäksi voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Omina kokonaisuuksinaan laissa on säännökset yhteistoiminnan osapuolista, henkilöstöryhmille annettavista tiedoista, yrityksen yleisistä suunnitelmista ja siellä noudatettavista periaatteista ja tavoitteista, sopimisesta ja henkilöstön päätöksistä, yritystoiminnan muutoksista aiheutuvien ja töiden järjestelyistä johtuvien henkilöstövaikutusten käsittelystä, yhteistoimintamenettelyistä liikkeen luovutuksen yhteydessä ja toisaalta työvoimaa vähennettäessä.

Yhteistoimintalaki on työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa koskeva peruslaki. Laki antaa välineitä avoimeen, hyvään ja kehittävään yhteistyöhön. Julkisuuudessa yhteistoimintalaki on kuitenkin pitkälti mielletty irtisanomislaki, eli laiksi, jonka mukaisia menettelytapoja sovelletaan toteutettaessa työvoiman vähentämisiä tuotannollisin ja taloudellisin perustein. Tämän leiman katsotaan syöneen eväitä työnantajan ja henkilöstön väliseltä aidolta yhteistoiminnalta. Toisaalta yhteistoimintalain menettelytavat ovat joiltakin osin mielletty liian byrokraattisiksi.

Toimeksiannon sisältö

Selvityshenkilöiden tehtävänä on selvittää, vastaako voimassa oleva yhteistoimintalaki työelämän ja yritystoiminnan tarpeisiin 2020-luvulla.

Selvityksessä on arvioitava, minkälaisia vaikutuksia voimassa olevalla yhteistoimintalailla on ollut yritysten työllistämiseen ja voidaanko lainsäädäntöä kehittämällä sitä edistää.

Selvityksessä tulisi erityisesti ottaa kantaa siihen,

- ovatko lain soveltamisala ja soveltamisalarajaukset tarkoituksenmukaisia
- minkälaisia asioita yhteistoimintamenettelyn piiriin tulisi sisällyttää ja minkälaisia menettelytapoja pitäisi soveltaa erityyppisiä asioita käsiteltäessä
- tulisiko työsuhteen päättämiseen liittyvät neuvottelut säilyttää yhteistoimintalain piiriin kuuluvina asioina vai siirtää osaksi muuta lainsäädäntöä.

Työsuhteen päättämiseen liittyvien neuvottelujen ja muiden neuvottelujen osalta tulisi erikseen ottaa kantaa siihen:

- o ovatko henkilöstön tiedonsaantioikeudet oikein mitoitettuja yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävien asioiden käsittelemiseksi
- o ovatko yhteistoimintaneuvottelujen menettelytapoja koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia
- o tulisiko yrityksissä olla laajemmat mahdollisuudet sopia yhteistoimintamenettelystä
- o onko yhteistoimintalain seuraamusjärjestelmä ajantasainen ja minkälaisia seuraamuksia yhteistoimintalain rikkomisesta pitäisi seurata (rangaistus vai hallinnollinen sanktio).

Lisäksi selvityksen piiriin kuuluvat tuotannollisten ja taloudellisten irtisanomisperusteiden toimivuus ja suhde individuaaliperusteisiin irtisanomisperusteisiin.

Selvityksessä tulee ottaa huomioon EU:n yhteistoimintaa koskeva sääntely ja siihen liittyvä oikeuskäytäntö.

Selvityshenkilöiden on työnsä aikana kuultava työmarkkinajärjestöjä.

Aikataulu ja organisointi

Selvityshenkilöiden tulee esittää ehdotuksensa yhteistoimintalain muutostarpeista marraskuun 2018 alkuun mennessä. Hallitus päättää ehdotusten jatkokäsittelystä keskusteltuaan ehdotuksista työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Selvityshenkilöiden yhteyshenkilöinä työ- ja elinkeinoministeriössä on hallitusneuvos Jan Hjelt.

Salassapito ja luottamuksellisuus

Selvityshenkilöt sitoutuvat pitämään luottamuksellisina kaikki saamansa aineistot ja olevaan käyttämättä niitä muuhun kuin toimeksiannossa mainittuun tarkoitukseen. Luottamuksellisuus ja salassapitovelvollisuus jatkuvat sopimuksen päättymisen jälkeenkin.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on yksinomaiset ja ajallisesti rajoittamattomat immateriaali-, omistus-, käyttö- ja muut oikeudet toimeksiannon aikana luotuun aineistoon ja sen hyödyntämiseen. Selvityshenkilöt vastaavat siitä, ettei lopputulos loukkaa kolmansien osapuolten aineettomia oikeuksia.

Jari Lindström
työministeri

Pekka Timonen
osastopäällikkö, ylijohdaja

JAKELU

Selvityshenkilöt Katarina Murto ja Rauno Vanhanen

TIEDOKSI

Kansliapäällikkö Jari Gustafsson, erityisavustaja Juha Halttunen, TEM / osastot, TEM kirjaamo

